

शासकीय आश्रमशाळा, वसतिगृहे व अनुदानित
आश्रमशाळा योजनेची यंत्रणा बळकट करण्यासाठी
शैक्षणिक कक्ष [संवर्ग] निर्माण करण्याबाबत...

महाराष्ट्र शासन

आदिवासी विकास विभाग

शासन निर्णय क्रमांक : शाआशा-१०९६/प्र.क्र. २३७/का. १३

मंत्रालय विस्तार, मुंबई- ४०० ०३२.

दिनांक : ५ फेब्रुवारी, १९९९.

वाचा :- १] आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांचे पत्र क्रमांक प्रशासन/
आस्था-१०९६/प्र.क्र. ५/का. ६, दिनांक ३१.१.१९९७, दिनांक
२०.४.९८ व दिनांक १८.५.१९९८.

२] शासन निर्णय, आदिवासी विकास विभाग क्रमांक बीयुडी-१०९८/
प्र.क्र. ५५/का. ७, दिनांक ८.१.१९९९.

शासन निर्णय :- राज्यात सन १९७२-७३ पासून आदिवासींच्या शैक्षणिक उन्नतीसाठी
"आश्रमशाळा समूह" योजना राबविण्यात येत आहे. या योजनेनुसार राज्यात ४१०
शासकीय आश्रमशाळा कार्यरत असून त्यापैकी २७३ आश्रमशाळांची पोस्ट बेसिक
आश्रमशाळेत श्रेणीवाढ करण्यात आली आहे. तसेच स्वयंसेवी संस्थांमार्फत ३१५ अनुदानित
आश्रमशाळा चालविल्या जात असून त्यापैकी १४३ अनुदानित पोस्ट बेसिक आश्रमशाळा
आहेत. त्याप्रमाणे आदिवासी मुलामुलींसाठी १६७ शासकीय वसतिगृहे सुरु आहेत.
आश्रमशाळेत अंदाजे २,५३,००० विद्यार्थी शिक्षण घेतात. सध्या या आश्रमशाळांचे
व वसतिगृहांचे शैक्षणिक बाबींचे [व्यवस्थापन] निरीक्षण शालेय शिक्षण विभागातील
शिक्षण निरीक्षकाकडून करण्यात येते. तथापि, शालेय शिक्षण विभागातील सर्व निरीक्षक
कर्मचारी तालुका/जिल्हा स्तरावर स्थित आहेत. आश्रमशाळा जिल्ह्याच्या ठिकाणा-
पासून दूरवर डोंगराळ व दुर्गम भागात आहेत. त्यामुळे शिक्षण निरीक्षक त्यांचे
परिणामकारक निरीक्षण करू शकत नाहीत. यामुळे शिक्षणविषयक कार्यावर नियंत्रण
ठेवणे शक्य होत नाही. म्हणून शैक्षणिकदृष्ट्या प्रभावी नियंत्रण ठेवण्यासाठी शैक्षणिक
कक्ष निर्माण करण्याची बाब शासनाच्या विवाराधीन होती.

२. वरील सर्व बाबी विवारात घेऊन शासकीय आश्रमशाळा, अनुदानित
आश्रमशाळा व आदिवासी मुलामुलींची वसतिगृहे यामधील शैक्षणिक कार्यावर नियंत्रण
ठेवण्यासाठी स्वतंत्र "शैक्षणिक कक्ष" निर्माण करण्यास शासन मंजुरी देत आहे. तसेच
सदर शैक्षणिक कक्षाकरिता आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या आस्थापने-
वरील सोबतच्या परिशिष्ट "अ" मध्ये दर्शविलेली एकूण ५६ पदे प्रत्यापित करून
त्यांच्या समायोजनाद्वारे ५९ नवीन पदे सोबतच्या परिशिष्ट "ब" मध्ये दर्शविलेल्या-
नुसार निर्माण करण्यास शासन मंजुरी देत आहे. नवीन मंजूर करण्यात आलेल्या

SR.No-20060412142619002

...२/-

५९ पदांकी ५०% पदे शालेय शिक्षण विभागाच्या सेवेतून प्रतिनियुक्तीने भरण्यात यावीत. उर्वरित ५०% पदे आदिवासी विकास विभागाच्या शिक्षण संघातील कर्मचाऱ्यांना पदोन्नती देऊन भरण्यात यावीत. सदर कार्यवाही तात्काळ करण्यात यावी.

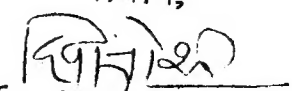
३. स्वतंत्र शैक्षणिक कक्षासाठी निर्माण करण्यात येणा-या ५९ नविन पदांचा वार्षिक आवर्ती खर्च रु. ५७.९५ लक्ष एवढा अपेक्षित आहे. त्या मोबदल्यात आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या आस्थापनेवरील ५६ पदे प्रत्यर्पित करण्यात येत असल्यामुळे वार्षिक आवर्ती रु. ७६.८० लक्ष एवढी बचत होणार आहे. त्यामुळे नविन पद निर्मिती-मुळे प्रत्यक्ष रु. ११.१५ लक्ष एवढा जादा वार्षिक आवर्ती खर्च वाढतो.

४. वरील ५९ नविन पदांच्या वेतन व भत्त्यांसाठी सन १९९८-९९ या वर्षाच्या शेवटच्या तीन माहिन्यांसाठी निधी उपलब्ध करून घेण्याकरिता माहे डिसेंबर, १९९८ मध्ये आलेल्या विधीमंडळाच्या अधिवेशनात रु. ३,००,०००/- [रुपये तीन जवळ फक्त] ची पुरवणी मागणी सादर करण्यात आली होती. आता विधीमंडळाने महाराष्ट्र [तृतीय पुरवणी] विनियोजन अधिनियम १९९९ [सन १९९९ चा अधिनियम क्रमांक २ बाब क्रमांक २२२] पारित केला आहे. त्यानुसार प्रस्तावनेतील दिनांक ८.१.१९९९ च्या आदेशान्वये वरील ५९ नविन पदांच्या वेतन भत्त्यांसाठी येणा-या खर्चाकरिता रु. ३,००,०००/- [रुपये तीन जवळ फक्त] एवढी तरतूद आयुक्त, आदिवासी विकास, नाशिक यांच्या अधिनस्त ठेवण्यात आली आहे. सदर तरतूद त्यांना सन १९९८-९९ या वर्षी खर्च करण्यास मंजुरी देण्यात येत आहे. यावर होणारा खर्च सन १९९८-९९ या वर्षी राज्य शासनास संविधानाच्या कलम २७५ [१] अन्वये केंद्रीय सहाय्य योजनेतर्गत प्राप्त आलेल्या निधीतून भागविण्यात यावा व पुढील वित्तीय वर्षापासून नियमित लेखाशिर्षाखालील तरतूदीतून भागविण्यात यावा.

५. सदर खर्च "मागणी क्रमांक टी-५, २२२५ अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती व इतर भागासवर्गीयांचे कल्याण-पंचवार्षिक योजनांतर्गत योजना-जनजाती क्षेत्र उपयोजना-०२-अनुसूचित जमातीचे कल्याण-२७७ शिक्षण [ए] राज्य योजनांतर्गत योजना [४] आश्रमशाळा समूह [डी] भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २७५ [१] अन्वये केंद्रीय सहाय्य [२२२५ २५८७]" या लेखाशिर्षाखाली खर्च टाकण्यात यावा.

६. सदर शासन निर्णय, शालेय शिक्षण विभाग व वित्त विभाग यांच्या सहमतीने व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक प्र.क्र. ८३/९९/व्यस-११, दिनांक २.१.९९ अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

[दि. म. जोशी]
कार्यासन अधिकारी.

सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास, नाशिक/ठाणे/अमरावती/नागपूर [प्रत्येकी ३ प्रती]

शिक्षण संवाल्क, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

महालेखापाल [लेखा व अनुसूचितां] महाराष्ट्र-१/३, मुंबई/नागपूर.
महालेखापाल [लेखा परिक्षा] महाराष्ट्र-१/३, मुंबई/नागपूर.
मुख्य लेखा परिक्षक महाराष्ट्र-१/३, मुंबई/नागपूर.

महालेखापाल [लेखा परिक्षा व अनुसूचिता] महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर.
मुख्य लेखा परिक्षक, मुंबई.
सर्वजिल्हा कोषाध्यक्ष, नागपूर.

मुख्य लेखा परिक्षक, मुंबई.
सर्वजिल्हा कोषाध्यक्ष,

सर्वजिल्हा कोषागार अधिकारी,
वित्त विभाग, मुंबई.

वित्त विभाग, व्यय-११,
शालेय विभाग, वि

शालेय शिक्षण विभाग,
सर्व शाळा

सर्व अधिकारी/सर्व कार्यासने
आदिवासी विकास विभाग

सर्व अधिकारी/सर्व कार्यासने
आदिवासी विकास विभाग

मा. मंत्री [आ. वि.] यांचे बाजणी सचिव.
मा. राज्यमंत्री [आ. वि.] यांचे

मा. राज्यमंत्री [आ. वि.] यांचे खाजगी सचिव.
निवड नस्ती [का-१३] यांचे खाजगी सचिव.

निषेध नस्ती [का-१३] आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, बृहद-३२

परिशिष्ट

शासन निर्णय, आदिवारी विकास विभाग क्र. गाआशा १२२६ प्र.क्र. संशुद्धा-१३, दिनांक ५ फेब्रुवारी, १९९० चे जोअत्र

अ] स्वतंत्र शैक्षणिक कक्ष निर्माण करण्यासाठी समर्पित करण्यात येणारी वळे

अ.क्र.	पदाचे नाव	वेतन श्रेणी	समर्पित पदांची संख्या
१.	उप आयुक्त [वर्ग-१]	३०००-४५००	५
२.	उप अभियंता [वर्ग-१]	२२००-४०००	१६
३.	कनिष्ठ अभियंता [वर्ग-२]	२०००-३५००	२८
४.	शिपाई [वर्ग-४]	७५०-१४०	२२
	एकुण पदे		५६

ब] शैक्षणिक कक्षासाठी नव्याने मंजूर केलेल्या ५९ पदांचे असुधारित वेतनश्रेणी व पावव्या आयोगाप्रमाणे सुधारित वेतनश्रेणीचा तपसिल

अ. क्र.	पदाचे नाव	मंजूर पदसंख्या	वेतनश्रेणी [असुधारित]	वेतनश्रेणी [सुधारित]	आयुक्त, अपर आयुक्त प्रकल्प अधिकारी	ए.आ. वि. प्र.
१	२	३	४	५	६	७

१. उपआयुक्त, [शिक्षण उपसंचालक] [वर्ग-१]

२. सहाय्यक आयुक्त [सहाय्यक शिक्षण संचालक] ४ [वर्ग-१]

३. सहाय्यक प्रकल्प अधिकारी [उपशिक्षण अधिकारी] [वर्ग-२]

४. वरीष्ठ शिक्षण विस्तार अधिकारी [श्रेणी-२]

५. शिक्षण विस्तार अधिकारी [श्रेणी-३]

एकुण

५९

८

४६

५९